

COMPARATIVE MOLECULAR FIELD ANALYSIS KARŞILAŞTIRMALI MOLEKÜLER ALAN ANALİZLERİ

CoMFA Analizleri 3D (3 Boyutlu) Kantitatif Yapı-Etki İlişkileri Analizlerini gerçekleştirmek için geliştirilmiştir.

CoMFA Analizleri sonucu bilinmeyen hedefin 3-boyutlu haritası çıkarılır

Moleküle ait fizikokimyasal ve konformasyonel özellikleri içeren parametreler ile biyolojik etki ilişkiye sokulmaktadır.

3 Boyutlu özellikler XYZ koordinatları ile ilişkili olarak binlerce parametreyi içermektedir.

İstatistiksel Yöntem olarak 3-D QSAR Analizlerinde PLS (Partial Least Squares) yöntemi kullanılır

- Benzer özellikteki parametreler tek bir vektör haline getirilir, böylece şans korelasyonlarının önüne geçilir**
- R² yerine kros-valide edilmiş Q² kullanılır**

Bilgisayar Programı ↑ SYBYL

Moleküller üstüste çakıştırılarak Farmakofor Analizi gerçekleştirilir

Bu analiz sonucunda araştırılan moleküllerin biyolojik etkiden sorumlu olan yöreleri belirlenerek, bu yöreler bilgisayar ekranında 3-boyutlu alan gösterimleri şeklinde (contour map) ortaya çıkartılır.

Örnek:

Sterik alanlar,

Elektrostatik alanlar

Hidroforik alanlar

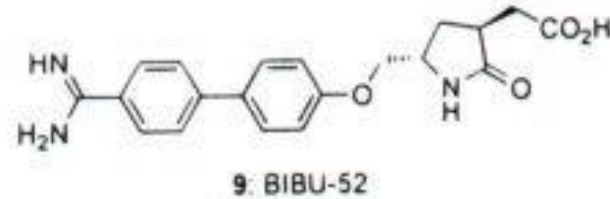
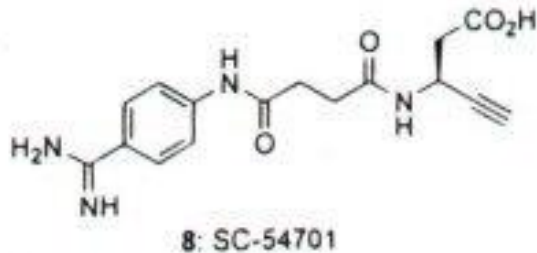
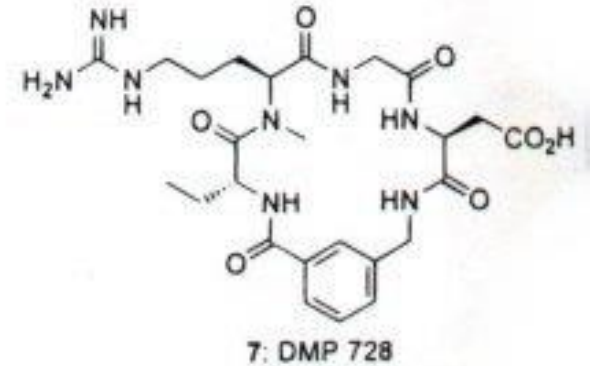
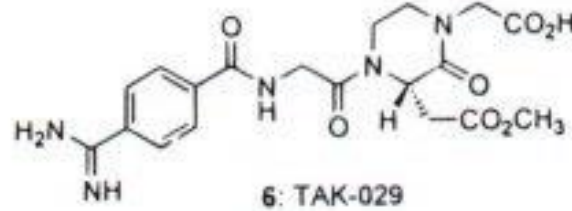
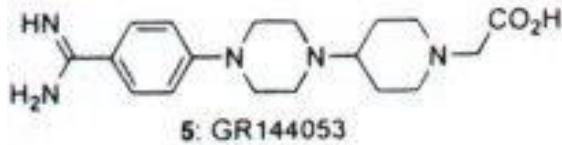
H-bağı akseptörü

H-bağı donörü

CoMFA ANALİZLERİ > ÖRNEK

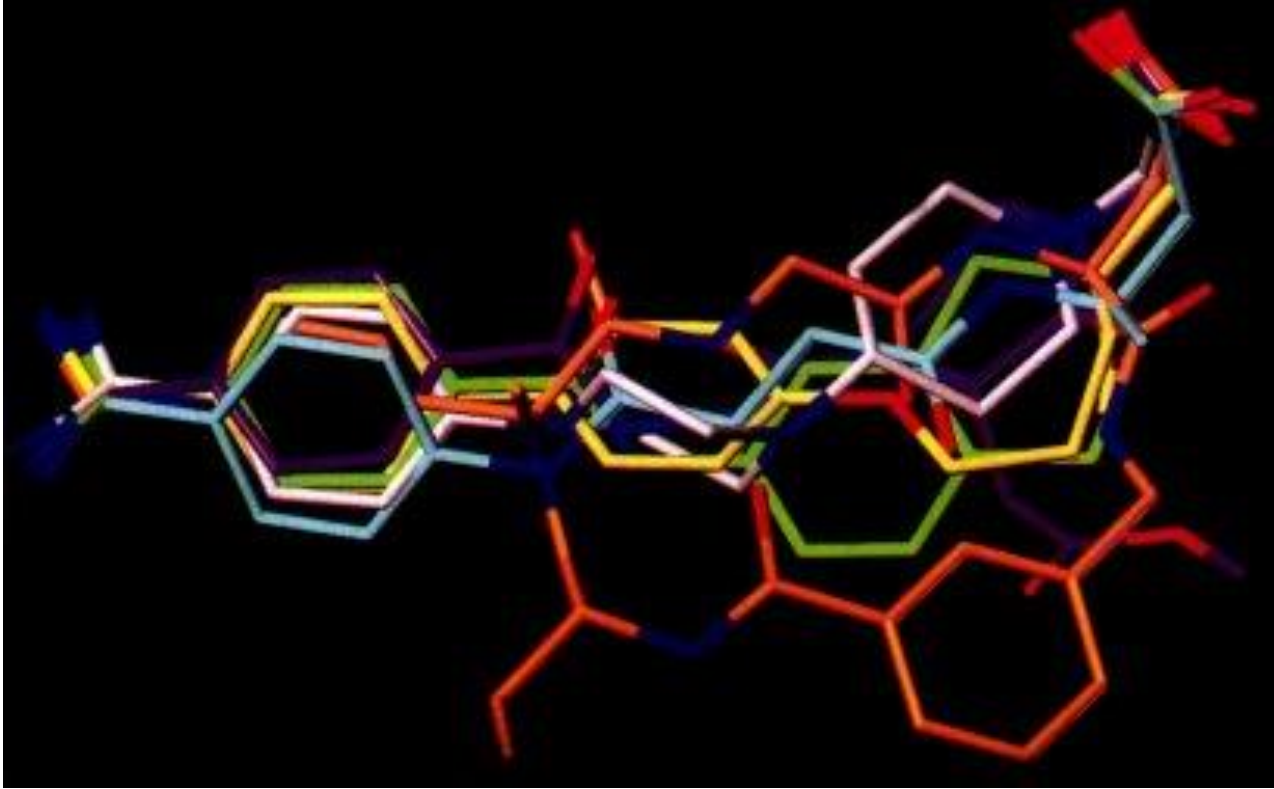
Glukoprotein II-b III-a Reseptör Antagonistlerinin Tasarımı

- > Glukoprotein IIb-IIIa Reseptörleri > Aktive olmuş plateletlerin yüzeyinde yer alan fibrinojenlerin bağlandığı reseptörlerdir.
- > Fibrinojenin bağlanmasının inhibe edilmesi ile > platelet agregasyonu inhibe edilir. > miyokardiyal enfarktüs, iskemi atakları, periferik arteriyel hastalıklarla mücadele
- > Reseptörün yapısı bilinmiyor
- > Antagonist etkisi bilinen bileşiklerden yola çıkılır.
- > Antagonist etkisi bilinen 5 bileşik:

CoMFA ANALİZLERİ > ÖRNEK

5 Antagonistin Uyum (Alignment) Çalışması | Farmakofor Analizi

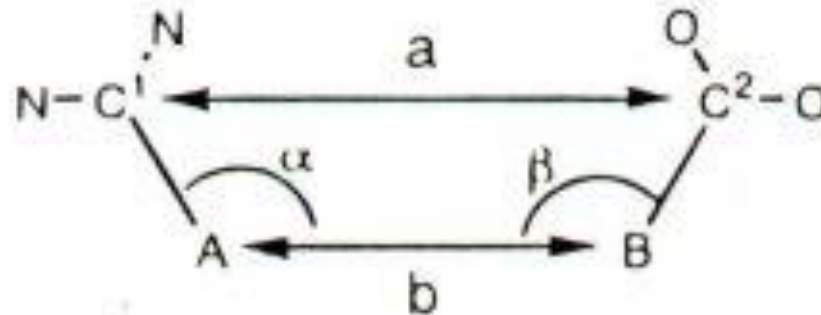

Uyum çalışması yapılan 5 bileşik > Beyaz, Mor, Turuncu, Mavi, Sarı

Daha sonra sentezlenen bileşik > Yeşil

CoMFA ANALİZLERİ > ÖRNEK

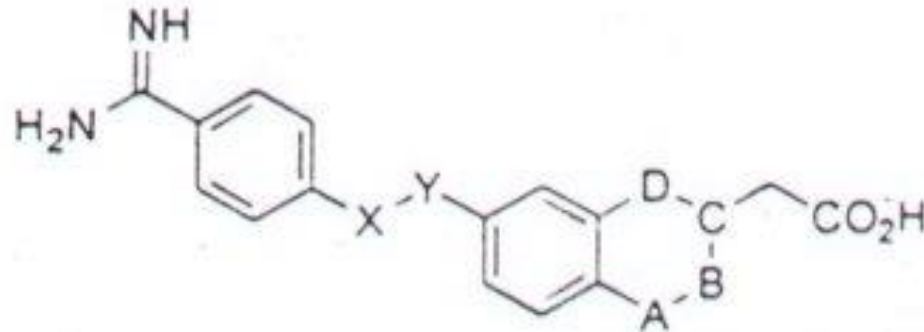
Farmakofor Analizi Parametrizasyonu

compd	distance, Å		angle, deg	
	<i>a</i>	<i>b</i>	α	β
5^a	13.66	11.78	156.84	105.75
6^b	13.90	12.35	166.32	88.96
7^c	14.19	12.44	165.50	106.28
8^d	13.85	12.46	156.02	87.82
9^e	13.89	12.31	166.81	91.00

CoMFA ANALİZLERİ > ÖRNEK

Farmakofor Analizi Sonucu Yeni Sentezlenen ve Etkisi Saptanan Bileşikler

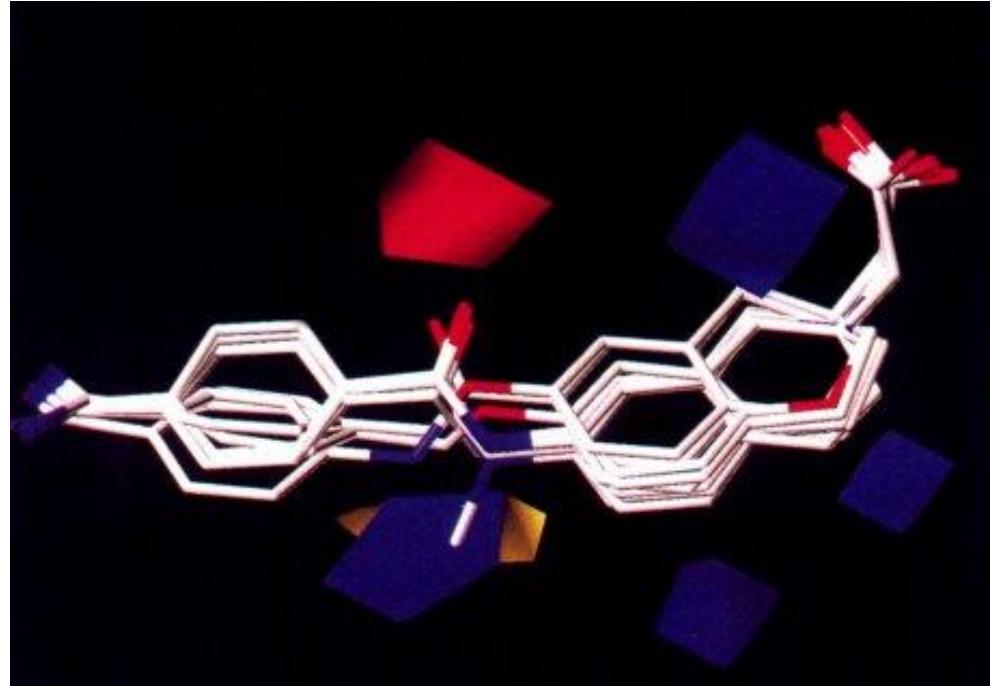

- 10a: A = B = D = CH₂, C = CH, X-Y = C(=O)-NH
10b: A = B = D = CH₂, C = CH, X-Y = C(=O)-N(CH₃)
10c: A = O, B = D = CH₂, C = CH, X-Y = C(=O)-NH
10d: A = B = D = CH₂, C = N, X-Y = C(=O)-NH
10e: A = B = D = CH₂, C = CH, X-Y = NH-C(=O)
10f: A = B = D = CH₂, C = CH, X-Y = CH₂-O
10g: A-B = CH=CH, C-D = C=CH, X-Y = CH₂-O
10h: A = B = D = CH₂, C = CH, X-Y = CH=CH
10i: A = B = D = CH₂, C = CH, X-Y = CH₂CH₂

CoMFA ANALİZLERİ > ÖRNEK

Yeni Sentezlenen Bileşiklerin CoMFA Analizleri

(PLS Analiz Sonucunda cross-validated $q^2=0.637$ $r^2=0.993$)

CoMFA Analizleri ile elde edilen sterik ve elektrostatik alanlar.

Sarı (Negatif) > Hacimli Grup (Daha az hacimli grup isteniyor).

Mavi > Elektron yoğunluğunun pozitif katkısı.

Kırmızı > Reseptör ile amit grubu arasında Elektrostatik Etkileşmenin negatif katkısı.

CoMFA ANALİZLERİ > ÖRNEK

SONUÇ:

CoMFA ANALİZLERİ SONUCUNDA ELDE EDİLEN VERİLERE GÖRE YANDAKİ BİLEŞİKLER SENTEZLENİR:

BU BİLEŞİKLER BİR ÖNCEKİ GRUBA GÖRE OLDUKÇA ETKİLİ BULUNURLAR

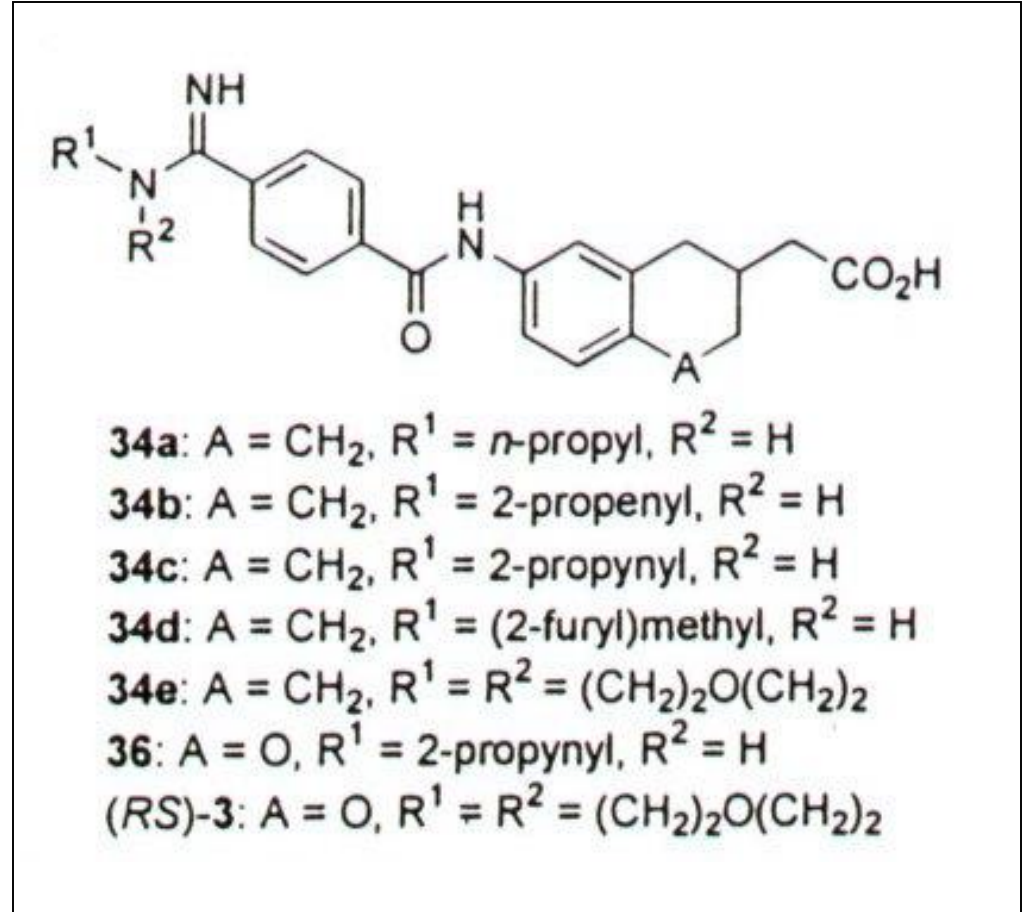
EN ÜMİT VERİCİ OLAN EN SON BİLEŞİK

2 ENANTIOMERİ OLAN SON BİLEŞİĞİN (S) ŞEKLİNİN ETKİLİ OLDUĞU SAPTANIR.

KLİNİK ARAŞTIRMALARA SEVKEDİLİR.

CoMFA Analizleri Sonucu Bulunan Dopamin (D2) Reseptör Haritası ile Gerçek Reseptör Kıyaslaması

- Mavi:** Pozitif Elektrostatik Alan (istenen)
Kırmızı: Pozitif Elektrostatik Alan (istenmeyen)
- Yeşil:** Sterik Alan (istenen)
Sarı: Sterik Alan (istenmeyen)

CoMFA Analizleri ile elde edilen reseptör haritası ile gerçek Dopamin (D2) reseptörünün kıyaslanması

